

Datum
2023-06-07Instans
Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Överförmyndarenheten Bryggaregatan 5, **tisdagen den 13 juni 2023 kl. 15:30**

Överförmyndarnämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess)

Lenart Fors
Överförmyndarnämndens Ordförande

Rickard Byström
Verksamhetschef

Förhinder anmäls alltid till Sandra Carlsson, 033 358226 eller via e-post:
sandra.carlsson@boras.se

Ärende

1. Upprop och val av justerande ledamot och dennes ersättare
Justering äger rum via digital justering 2023-06-13
Dnr 1503
2. Godkännande av föredragningslista
Dnr 1504
3. Verksamheten informerar
Dnr 4775
4. Anmälan om behov av ställföreträdare
Dnr 2023-00143 3.8.1.25 Sekretess
5. Utdömmande av vite
Dnr 2023-00146 3.8.1.1 Sekretess
6. Samtycke till försäljning av bostadsrätt
Dnr 2023-00157 3.8.1.2 Sekretess
7. Samtycke till försäljning av bostadsrätt
Dnr 2023-00156 3.8.1.2 Sekretess
8. Länsstyrelsens tillsyn för verksamhetsåret 2022
Dnr 2023-00151 3.8.1.0
9. Riskanalys och intern kontrollplan 2024
Dnr 2023-00153 3.8.1.25
10. Remiss: Program för nationella minoriteter
Dnr 2023-00099 1.1.3.1
11. Ekonomisk redogörelse och lägesrapport
Dnr 2023-00152 3.8.1.0
12. Anmälningsärenden
Dnr 2023-00005 3.8.1.25
13. Övriga frågor
Dnr 2023-00017 3.8.1.25

Rickard Byström
Verksamhetschef
033 358264

Datum
2023-06-13

Instans
Överförmyndarnämnden
Dnr OFN 2023-00151 3.8.1.0

Länsstyrelsens tillsyn för verksamhetsåret 2022

Överförmyndarnämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna

Ärendet i sin helhet

Länsstyrelsens inspektionsprotokoll avseende Borås Överförmyndarnämnd för verksamhetsåret 2022.

Beslutsunderlag

1. Länsstyrelsens inspektionsprotokoll avseende Borås Överförmyndarnämnd för verksamhetsåret 2022.

Lennart Fors
Ordförande

Rickard Byström
Verksamhetschef

Inspektion av överförmyndarnämnden i Borås kommun avseende verksamhetsåret 2022

Beskrivning av Länsstyrelsens inspektion

Under mars-april 2023 genomförde Länsstyrelsen en inspektion av överförmyndarnämnden i Borås kommun. Inom ramen för inspektionen har Länsstyrelsen begärt in och granskat överförmyndarens register, som ska föras enligt 9 § förmyndarskapsförordningen (1995:379). Länsstyrelsen har den 29 mars 2023 granskat ett antal stickprovsvis utvalda akter på överförmyndarverksamhetens kontor. Överförmyndarnämnden har fått komma in med svar på ett antal frågor rörande verksamhetsåret 2022. Därefter har Länsstyrelsen den 4 april 2023 hållit ett digitalt sammanträde med representanter från överförmyndarkontoret där Länsstyrelsen har gått igenom de svar som lämnats av verksamheten samt de iakttagelser som Länsstyrelsen gjort vid granskningen av akterna.

Under sammanträdet den 4 april 2023 har Rickard Byström, Branko Danilovic, Isabella Skjaeråsen, Sandra Carlsson, Endrit Shabani och Anne Beischer deltagit. Från Länsstyrelsens sida har Therese Bragd Gustavsson och Nadja Arvidsson medverkat.

Myndighetens organisation

Överförmyndarverksamheten i Borås kommun har en överförmyndarnämnd. Tjänstemannaorganisationen består av 8,4 årsarbetskrafter fördelat på 9 handläggare, vilket är oförändrat sedan föregående år. Verksamheten ser ett behov av att utöka personalstyrkan ytterligare.

Kommunfullmäktiges val av ledamöter och ersättare till överförmyndarnämnden för åren 2023-2026 har anmälts till Länsstyrelsen i rätt tid.

Överförmyndarens utbildning och fortbildning

Under februari 2023 deltog tjänstemännen och ordinarie nämndledamöterna i Wallgrens Överförmyndaryheter. Under mars 2023 hade tjänstemännen tillsammans med nämnden en gemensam heldag med utbildningar. Tjänstemännen föreläste om överförmyndarverksamheten och handläggningen av de olika ärendena. I övrigt har en av tjänstemännen genomgått en grundkurs om skyddade personuppgifter. För närvarande planeras ingen ytterligare utbildning. I övrigt är utbildningsplanen att nya nämndledamöter alltid erbjuds någon av nybörjarutbildningarna. För alla nyanställda handläggare är en sådan utbildning obligatorisk. Wallgrens överförmyndaryheter är en återkommande aktivitet som de flesta tjänstemän får åka på varje år. Nämndledamöter brukar erbjudas att delta. I övrigt får varje tjänsteman själv föreslå vilken utbildning den önskar gå.

Verksamhetens omfattning

Antal ärenden i verksamheten framgår av statistiken i bilaga 1.

Statistiken för verksamhetsåret 2022 lämnades in till Länsstyrelsen den 27 februari 2023.

Granskning av årsräkningar

Av alla årsräkningar för verksamhetsåret 2021 var det 82 procent som kom in i tid. Verksamheten hade granskat klart 87 procent av alla årsräkningar innan den sista september 2022. Alla årsräkningar för 2021 var färdiggranskade under januari 2023. Verksamheten har uppgett att de inte var klara med granskningen tidigare på grund av resursbrist som uppstått efter uppsägning och sjukskrivningar. Verksamheten har ett internt mål om att 80 procent av årsräkningarna ska vara granskade före sista juni. För att nå målet har verksamheten önskat medel för ytterligare personal.

Verksamheten har två granskningsnivåer, normalgranskning och djupgranskning. Verksamheten har till Länsstyrelsen inkommit med deras instruktion i form av checklista.

Verksamhetens rutin för att få in årsräkningarna i tid är följande. Cirka två veckor efter den sista februari tas en restlängd ut ur ärendehanteringssystemet. Listan går igenom manuellt av handläggarna. Till alla, som inte meddelats anstånd, skickas en påminnelse att inom 14 dagar inge årsräkning, senast 31 mars. Verksamheten talar samtidigt om att nämnden kan komma att besluta om vitesföreläggande om så inte sker. De som trots detta inte lämnar in årsräkning, eller beviljas ytterligare anstånd, tas upp för vitesföreläggande på nämndmötet i april månad. Målet är att

eventuella ansökningar om utdömmande av vite sedan ska behandlas på nämndmötet i juni månad.

Under 2022 har nämnden utfärdat 14 vitesförelägganden med anledning av att de inte fått in årsräkningar.

Ställföreträdare

Alla nya ställföreträdare som ska ta ett uppdrag som god man eller förvaltare enligt 11 kap. 4 § eller 11 kap. 7 § föräldrabalken (FB) måste genomgå nämndens egen utbildning för att bedömas som lämpliga att ta ett uppdrag. Personer som genomgått utbildning i andra kommuner är undantagna kravet, om de själva inte vill gå utbildningen. Även gode män som endast har ett uppdrag att bevaka rätt i samband en särskild rättslig angelägenhet behöver inte gå utbildningen. Någon fortbildning har inte erbjudits under 2022 men en vidareutbildning är inplanerad i april 2023.

Under verksamhetsåret 2022 har en ställföreträdare entledigats eftersom ställföreträdaren upphörde att sköta uppdraget och gjorde sig oanträffbar för såväl huvudmannen som nämnden. Nämnden beslutade att entlediga ställföreträdaren och förordna en ny. Det pågår ett vitesförfarande i domstol för att få in årsräkning och slutredovisning.

Verksamheten har även under samtalet uppgett att det är svårt att rekrytera nya ställföreträdare, särskilt till de svåra uppdragen. De har testat att annonsera på sociala medier och fått en del intresseanmälningar men efter genomgången utbildning ändrar många sig och är inte längre intresserade. Vidare diskuterades rutiner kring rekrytering av ställföreträdare till en ny huvudman när det vid ansökan av ställföreträdare inte finns förslag. Rutinen är att de skickar ut förfrågan om nytt uppdrag till cirka 150 ställföreträdare. Om verksamheten inte lyckas få en ställföreträdare tillämpas startarvoden. Då skickas en förfrågan igen till ställföreträdarna där det framgår att kommunen betalar ett startarvode om exempelvis 1 000 eller 2 000 kronor som är utöver ordinarie arvode.

Om det inte går att hitta en ställföreträdare så har verksamheten som målsättning att avskriva ansökningsärenden snabbare än de gjort tidigare. De har haft fall där de letat ställföreträdare i flera år, men det kommer de inte göra framöver utan då kommer de istället avsluta ärendet. De ser även att tingsrätten skriver av ärenden snabbare om det inte går att hitta en ställföreträdare. Nämnden har inte anlitat professionella ställföreträdare och har inte för avsikt att göra det heller då det går emot grundidén med uppdragen.

Frågor kopplade till Länsstyrelsernas nationella tillsynsriktning

Överlåtelse av fast egendom eller nyttjanderätt till fast egendom

Verksamheten uppger att i det fall det gäller samtycke till försäljningar av fastigheter och bostadsrätt, där en auktoriserad fastighetsmäklare har ansvar, kräver nämnden köpekontrakt med en friskrivningsklausul från fel samt ett förbehåll om att köpet inte blir giltigt förrän överförmyndarnämnden lämnat sitt samtycke. Om försäljningen inte sker på den öppna marknaden kräver nämnden två av varandra oberoende värderingsbevis. Sker försäljningen på den öppna marknaden kräver nämnden en budgivningslista som visar att fastigheten/bostaden sålts till högstbjudande. Nämnden vill också ha bevis för att objektet varit utannonserat. Om det finns enstaka eller få budgivare brukar också mäklaren, genom ställföreträdaren, få yttra sig om orsaken. Syftet med detta är att fastställa ett slags marknadsvärde. Nämnden kräver också intyg om huvudmannens tillstånd för att avgöra om samtycke krävs från huvudmannen. Till ansökan ska ställföreträdaren även bifoga yttranden från anhöriga, i det mån det kan och ska inhämtas. Om affären görs utan mäklares medverkan, vilket är ytterst sällsynt, kräver nämnden även bevis på vem som är ägare till fastigheten/bostadsrätten.

Om det handlar om köp ställs i stort sett samma krav som vid försäljning, med undantag för friskrivningsklausulen och att försäljningen skett till högstbjudande. Vid köp ska/bör köpeskillingen inte överstiga marknadsvärdet.

I samband med expedieringen av nämndens samtycke begär nämnden att ställföreträdaren efter överlåtelsen redovisar överlåtelsen. Det handlar om mäklarens likvidavräkning och kontoutdrag/insättningsbevis på att köpeskillingen kommit in på huvudmannens konto. Handläggaren kontrollerar att allt ser ok ut och skriver sedan en tjänsteanteckning.

Verksamheten har under år 2022 lämnat samtycke till överlåtelse av fast egendom eller nyttjanderätt till fast egendom i 19 ärenden.

Verksamheten har under tillsynssamtalet uppgett att friskrivningsklausulen är till skydd för huvudmannen eftersom det kan bli kostsamt för huvudmannen i det fall det uppstår en tvist efter fastighetsförsäljningen. Överförmyndarnämnden är medveten om att det kan påverka köpeskillingen men inte fått några synpunkter från mäklare.

Förordnande av god man enligt 11 kap. 2 § föräldrabalken och utlåning av pengar till anhörig

Verksamheten uppger att behörig sökande ska skicka in ansökan. Om det anses lämpligt, med hänsyn till den omyndiges ålder och mognad, får den omyndige yttra sig över såväl ansökan som förslag på god man. Överförmyndarnämnden förordnar en person, som genomgått nämndens sedvanliga lämplighetsprövning, att företräda den omyndige vid utlåning av medel. Gode mannen ansöker om överförmyndarnämndens samtycke till utlåningen. Om den omyndige är över 16 år ska hen också skriva under ansökan. Även här får den omyndige yttra sig om det anses lämpligt. Till ansökan bifogas skuldebrev och övriga erforderliga handlingar.

Överförmyndarnämnden beslutar i frågan. Vid bifall till ansökan beslutas även att skuldebrevet ska förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut. Gode mannen slutredovisar sitt uppdrag med handlingar som bl.a. utvisar att medel lånats ut, att avtal tecknats med värdepappersinstitut om förvaring och förvaltning av skuldebrevet samt att den säkerhet som ska finnas enligt skuldebrevet finns för lånet. Överförmyndarnämnden beslutar om entledigande av gode mannen efter gode mannens begäran.

Senast nämnden hade ett sådant ärende var runt år 2012-2014. Ärendet finns inte längre i Borås kommun.

Ändring av arvodesbeslut

Verksamheten har anfört att de gör ett övervägande om en ändring skulle bli till nackdel för den enskilde. Om ändringen inte missgynnar den enskilde ändrar verksamheten felaktigheten i ett arvodesbeslut på så sätt att ett enskilt ändringsbeslut upprättas och meddelas med korrigerade belopp. I sådant anges vilken/vilka ändringar som görs i förhållande till det som fastslagits i det ursprungliga beslutet, skälen för ändringen samt den rättsgrund varpå ändringen görs.

Ändringsbeslutet kommuniceras med de parter som beslutet berör. Om en ändring bedöms bli till nackdel för den enskilde undersöks om förutsättningar ändå finns att ändra beslutet med stöd av undantagsrekvisiten i 37 § förvaltningslagen. Om förutsättningarna är uppfyllda ändras beslutet på samma vis som ovan angivits. Om förutsättningar saknas underrättar myndigheten berörda parter om den felaktigheten som myndigheten noterat i sitt beslut.

Om ett arvodesbeslut överklagas

Verksamheten prövar om överklagandet har inkommit i rätt tid. Om överklagandet kommit in för sent avvisas överklagandet. Om överklagandet kommit in i rätt tid undersöker verksamheten om den har befogenhet att ändra det överklagade beslutet jämlikt 38 § förvaltningslagen. Om beslutet inte är uppenbart felaktigt i ett väsentligt hänseende, om beslutet inte kan ändras snabbt och enkelt eller om en ändring skulle bli till nackdel för den enskilde överlämnas det inkomna överklagandet, beslutet och beslutsunderlaget till

tingsrätten för vidare handläggning. Om förutsättningar för en ändring föreligger meddelar verksamheten ett ändringsbeslut på sätt som tidigare redogjorts för. Därefter översänds överklagandet, beslutet, beslutsunderlaget och ändringsbeslutet till tingsrätten.

Övrigt

Överförmyndarnämnden har underrättat Länsstyrelsen om överförmyndarens mottagningstider.

Befrielse från att lämna in årsräkningar

Under inspektionssamtalet diskuterades särskilt överförmyndarnämndens rutiner vid beslut om befrielse från redovisning. Verksamheten har uppgett att de brukar besluta om befrielse från redovisning tillsvidare i ärenden där den underåriges tillgångar finns på ett överförmyndarspärtrat konto. Verksamheten ser inte en risk att tillgångarna försvinner och om tillgångarna mot förmodan skulle försvinna så är banken ersättningsskyldig. Även om de beslutat om befrielse tillsvidare så har nämnden som rutin att efter en viss tid ändå följa upp ärendet.

Granskade akter

Vid inspektionen har nedanstående stickprovsvis utvalda akter granskats. Akterna har avsett förvaltarskap, godmanskap och förmynderskap. Akterna har granskats i vissa utvalda delar alternativt i sin helhet. Vid granskningen har följande noterats.

I akt 11143 finns en diarietörd handling (aktbilaga 27) från ställföreträdaren som handlar om att huvudmannen ska få medel i arvskifte efter sin far. Uppgifterna i handlingen stämmer inte ihop med övriga handlingar i akten. Verksamheten har efter sammanträdet med Länsstyrelsen anfört att sannolikt är det så att ställföreträdaren har blandat ihop ärenden. Handläggaren borde ha kollat uppgiften om dödsboet eller i vart satt en bevakning på att de handlingar ställföreträdare uppgav att han skulle komma in med också verkligen kom in.

I akt 11023 finns årsräkning för 2021 i två exemplar (dnr 103 och 117) och med olika korrigeringar. Båda årsräkningar är undertecknade. På frågan om vilken årsräkning som är den som verksamheten slutligen har granskat har verksamheten svarat följande. Deras teori är att personen som har granskat årsräkningen har påbörjat granskningen men insett att årsräkningen inte är ifylld korrekt och att det kommer bli mycket korrigeringar. Granskaren har då skickat en begäran om komplettering, dnr 116, där det framkommer att en kopia på årsräkningen skickas till ställföreträdare för rättelse. Då granskaren redan har påbörjat granskningen så kopieras årsräkningen med korrigeringar. Ställföreträdaren skickar sedan in årsräkningen igen

med sina och granskarens korrigeringar (då dessa redan fanns på blanketten). Granskaren återgår sedan till originalet gällande årsräkning, dnr 103, och granskar den med korrigering och skriver under. Så korrekt korrigering är det som framkommer på årsräkningen med dnr 103. Verksamheten har även anfört att de har redovisningskvällar i februari och deras rutiner nu är att de skulle efter flera justeringar i årsräkningen bett ställföreträdaren att skriva under årsräkningen igen.

Av akt 10703 framgår att verksamheten först i oktober 2022 begärde in kompletterande uppgifter avseende årsräkningen för 2021. Årsräkningen var färdiggranskad den 7 december 2022. Verksamheten har anfört att ärendet prioriterats ned på grund av resursbrist och de har prioriterat andra årsräkningar framför den här som gäller en underårig.

Akt nummer 4243, 6923, 7713, 8023, 8623, 9178, 9183, 9333, 10328, 10343, 10503, 10723, 11033, 11213, 11753, 11919 11990, 12023, 12163, 12174, 12202 och 12251 har granskats utan anmärkning.

Länsstyrelsens bedömning

Påpekanden -som inte föranleder kritik

Felaktig uppgift i ärende

I en akt finns felaktiga uppgifter om ett kommande arvskifte. Uppgifterna har lämnats från ställföreträdaren. Även om det inte är verksamheten som tillfört de felaktiga uppgifterna i ärendet borde de, som de själva konstaterat, reagerat på det vid diarieföringen eller i vart fall satt en bevakning på arvskiftet så att de vid ett senare tillfälle kunde konstatera att uppgiften inte stämmer.

Kritik

Granskning av årsräkningar

Granskning av t.ex. årsräkningar är en central del av överförmyndarens tillsyn över ställföreträdare (se 16 kap. 3 § FB) och regeln i 9 § förvaltningslagen (2017:900), FL, om snabb och enkel handläggning ska vara vägledande. Överförmyndarens kontroll av årsräkningar är huvudmannens garanti för att tillgångarna används på ett sätt som är till huvudmannens fördel. Det är bl.a. därför viktigt att årsräkningarna granskas inom rimlig tid. JO anser att drygt sju månader är för lång handläggningstid (JO:s beslut med dnr 5172–2008).

Länsstyrelsen kritiserade nämnden i september 2022 för långa handläggningstider för granskning av årsräkningar. Den långa handläggningstiden ska ha berott på tidsbrist. Länsstyrelsen noterar återigen lång handläggningstid för granskning av årsräkning och där verksamheten uppgett resursbrist som orsak till förseningen. Nämnden kan därmed inte undgå kritik för lång handläggningstid även i år.

I ett ärende (11023) är det dels otydligt vilken årsräkning som är granskad av verksamheten och dels vem som gjort vilka korrigeringar i årsräkningarna. I aktuellt fall har nämnden en teori om att handläggaren börjat granskningen men sen insett att årsräkningen inte är korrekt ifylld. Handläggaren har därför skickat ut en korrigerad kopia till ställföreträdaren som därefter lämnat in en årsräkning på nytt. Efter att den nya årsräkningen med ytterligare justeringar kommit in från ställföreträdaren har handläggaren återgått till att granska och korrigera första årsräkningen.

Överförmyndarnämnden ska göra anteckning om verkställd granskning på årsräkning (se 16 kap. 4 § FB). Anteckningen om verkställd granskning görs vanligtvis på originalhandlingen. I aktuellt fall återfinns två årsräkningar för samma tidsperiod med olika justeringar och det är inte helt tydligt vilken årsräkning som verksamheten slutligen har granskat.

Vidare kan nämnden enbart göra korrigeringar när det handlar om minimala ändringar såsom uppenbara skrivfel, summeringsfel och liknande. Dessa ändringar ska kommuniceras med ställföreträdaren. Eftersom det måste stå klart vilka siffror ställföreträdaren ansvarar för ska större ändringar göras av ställföreträdaren själv med en ny underskrift på heder och samvete. Vid brister bör nämnden i första hand begära en komplettering och om redovisningen även därefter är bristfällig bör nämnden överväga att granska den med anmärkning. Även om det av handlingarna framgår att ett visst belopp ska föras in i årsräkningen måste nämnden alltså se till att ställföreträdarens underskrift omfattar "rätt" belopp. Om det är otydligt vem som har gjort upprättat årsräkningen är det risk att straff- och skadeståndsansvaret urholkas. Det är i dessa fall därför bättre att ställföreträdaren ombeds att ge in en skriftlig komplettering (se JO 5955-2009). Om det vid granskning av en årsräkning framgår att de uppgifter som lämnats av en ställföreträdare inte stämmer överens med vad som framgår av det inlämnade underlaget är det enligt Länsstyrelsens uppfattning viktigt att nämnden, trots att det påverkar granskningstiden, ger ställföreträdaren möjlighet att göra nödvändiga ändringar själv genom att begära in en komplettering.

För det fall den senast inkomna årsräkningen uppfyller de formella kraven på bl.a. underskrift, borde verksamheten därmed ha granskat denna årsräkning. Mot bakgrund av vad som framkommit vid ovan

anser Länsstyrelsen att verksamheten uppvisat brister i sin granskning av årsräkningen.

Sammanfattning

Överförmyndarnämnden i Borås kommun har underrättat Länsstyrelsen om sina mottagningstider i enlighet med förmyndarskapsförordningen. Statistiken har lämnats in i tid. Granskningen av registret över ställföreträdarskap föranleder inga påpekanden. Under årets tillsyn har dock Länsstyrelsen funnit vissa brister vid granskningen av en årsräkning. Nämndens handläggningstid vid granskning av årsräkningar för verksamhetsåret 2021 har dessutom varit för lång. Vid förra inspektionstillfället kritiserade Länsstyrelsen nämnden för lång handläggningstid för granskning av årsräkningar för verksamhetsåret 2020.

Mot denna bakgrund riktar Länsstyrelsen kritik mot överförmyndarnämnden. Länsstyrelsen förutsätter att överförmyndarnämnden vidtar relevanta åtgärder för att åtgärda de påtalade bristerna. Med hänsyn till vad som i övrigt framkommit vid tillsynen anser Länsstyrelsen att inspektionen kan avslutas.

Vid protokollet

Therese Bragd Gustavsson

Justerat

Anja Garstad

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Överförmyndarnämnden i Borås kommun
(Overformyndaren@boras.se)

Justitieombudsmannen, JOkansli1@jo.se

Bilaga 1

Utdrag ur inlämnade statistikuppgifter

Rickard Byström
Handläggare
033 358264

Datum
2023-06-13

Instans
Överförmyndarnämnden
Dnr OFN 2023-00153 3.8.1.25

Risکانالys och intern kontrollplan 2024

Överförmyndarnämndens beslut

Överförmyndarnämnden antar riskanalys 2024 samt plan för intern kontroll 2024 och översänder dessa till Kommunstyrelsen och Stadsrevisionen.

Överförmyndarnämnden fastställer Riktlinjer och anvisningar för intern kontroll.

Ärendet i sin helhet

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Kommunens nämnder och styrelser skall varje år upprätta en riskanalys och en plan för den interna kontrollen. Varje nämnd ska löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde.

Intern kontroll omfattar kommunens organisation, rutiner och system och syftar bland annat till att:

- Säkerställa att lagar, bestämmelser och överenskommelser följs.
- Säkra att resurser används i enlighet med tagna beslut
- Minimera risker, säkra system och rutiner.
- Trygga kommunens tillgångar och förhindra förluster.
- Säkra en rättvisande redovisning som följer god redovisningssed.
- Skydda politiker och personal från oberättigade misstankar.

Varje nämnd och bolag ska i samband med årsredovisningen redovisa resultatet av den interna kontrollen till Kommunstyrelsen. Redovisningen ska också lämnas till Stadsrevisionen som varje år granskar nämndens interna kontrollarbete.

Varje nämnd ska även fatta beslut om riktlinjer och anvisningar för den interna kontrollen.

Beslutsunderlag

1. Riskanalys 2024

2. Intern kontrollplan 2024
3. Regler och anvisningar för intern kontroll

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen
2. Stadsrevisionen

Lennart Fors
Ordförande

Rickard Byström
Verksamhetschef

Intern kontrollplan 2024

Överförmyndarnämnden

1 Inledning

Överförmyndarnämndens huvuduppgift är att utöva tillsyn över ställföreträdarnas uppdrag som gode män och förvaltare. I ansvarsområdet ingår att i övrigt utreda och handlägga ärenden enligt föräldrabalken.

2 Styrning och ledning

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Delegation	Risk att delegationsordning en ej följs Riskbedömning 2024 6	Risk att fel person fattar myndighetsbeslut gällande ärenden där denne ej har behörig delegation.	Att beslut har fattats av behörig person	Kontroll att beslut har fattats av behörig person genom stickprovskontroll i 30 akter.	Varje år
Dataskyddsförordning (GDPR)	Risk att dataskyddsförordningen (GDPR) inte följs Riskbedömning 2024 6				

3 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Bisyssla	Risk för att anställd missar att anmäla bisyssla Riskbedömning 2024 6	Bisyssla kan skada verksamhet, påverka arbetsprestation eller vara förtroendeskadlig. Anställd ska anmäla bisyssla och chef ska ta ställning till den.	Att medarbetare är medvetna om skyldigheten att anmäla bisyssla	Årligen informera medarbetare om skyldigheten att anmäla bisyssla. Görs vid nyanställning och medarbetarsamtal.	Varje år

4 Egen verksamhet

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Verksamhetskontroller	Risk för brist på gode män till ensamkommande barn vid ökat asylmottagande. Riskbedömning 2024 6	Brister i organisationen kan innebära att god man inte utses i rimlig tid. Vid ett ökat asylmottagande kan det uppstå brist på gode män, vilket kan leda till rättsförluster för de unga.	Kontroll av att tillräckligt antal ställföreträdare finns tillgängliga	Fortlöpande kontroll av antalet inkommande ärenden och antalet tillgängliga gode män som kan ta uppdrag	Varje tertial
	Risk för brister i utbildning av ställföreträdare och kontroll av ställföreträdarens lämplighet Riskbedömning 2024 6	En ställföreträdare ska enligt lag vara "rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig". Utbildningsbrister kan få till följd att uppdraget inte sker rättssäkert. Huvudmän kan exempelvis gå miste om bidrag och rätt till adekvat service. Bristande kontroll av ställföreträdarens allmänna lämplighet kan få till följd att svårt skuldsatta personer eller personer som begått brott förordnas för uppdrag.	Att ställföreträdare får adekvat utbildning och att lämpligheten kontrolleras på ett adekvat sätt.	Stickprovskontroll i 30 akter för att kontrollera att ställföreträdare som förordnas har fått en adekvat utbildning och genomgått registerkontroll hos kronofogden, socialtjänsten och polisen, att befintliga ställföreträdare har kontrollerats årligen hos kronofogden samt att alla kontrollerats en gång per år i polisens belastningsregister.	Varje år
	Risk för att nämnden saknar tillräckliga metoder och resurser för att kontrollera ställföreträdarens ekonomiska förvaltning Riskbedömning 2024 8	Olämpliga ställföreträdare kan brista i förmåga att sköta huvudmannens ekonomi. Huvudmannens kostnader och ev skulder kan öka pga att ställföreträdaren inte har kontroll över ekonomin. Ställföreträdare med kan frestas att begå brott genom att överföra huvudmannens egendom till sig själv.	Att nämnden har tillräckliga metoder och resurser för granskning av ställföreträdarens ekonomiska förvaltning	Fortlöpande kontroll av att granskning av ekonomiska redovisningar sker i enlighet med länsstyrelsen rekommendationer.	Varje år
Ställföreträdare	Risk för svårigheter att få tag i nya ställföreträdare	Beslut om ställföreträdare tar längre tid. Huvudmän får inte hjälp i rimlig tid.	Att nämnden har tillräckliga metoder att föreslå ställföreträdare även för svåra och tunga ärenden	Vid veckovisa personalmöten gå igenom ärendebalanser för tunga och svåra ärenden.	Varje tertial

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
	Riskbedömning 2024 9			Löpande kontroll att inget ärende på ställföreträdarlistan är äldre än sex månader.	

Rickard Byström
Handläggare
033 358264

Datum
2023-06-16

Instans
Överförmyndarnämnden
Dnr OFN 2023-00099 1.1.3.1

Remiss: Program för nationella minoriteter

Överförmyndarnämndens beslut

Överförmyndarnämnden tillstyrker förslaget till Program för nationella minoriteter.

Ärendet i sin helhet

I Borås Stad finns samtliga fem nationella minoriteter representerade i varierande omfattning. Programmet för nationella minoriteter gäller för samtliga nämnder och bolag inom Borås Stad. Programmet följs upp av Arbetslivsnämnden vartannat år samt revideras vart fjärde år. Överförmyndarnämnden har inget att invända utan tillstyrker förslaget.

Beslutsunderlag

1. Remiss Program för nationella minoriteter

Beslutet expedieras till

1. Arbetslivsnämnden, ALN.diarium@boras.se ange dnr ALN 2023-00033 och remissinstansens namn i ärenderaden

Lennart Fors
Ordförande

Rickard Byström
Verksamhetschef

Från: Arbetslivsnämnden Diarium
Skickat: den 3 april 2023 15:38
Till: Kommunstyrelsen Beredning; Fritids- och folkhälsonämnden Diarium; Förskolenämnden Diarium; Grundskolenämnden Diarium; Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden Diarium; Individ- och familjeomsorgsnämnden Diarium; Kulturnämnden Diarium; Lokalförsörjningsnämnden Diarium; Miljöförvaltningen Diarium; Samhällsbyggnadsnämnden Diarium; Servicenämnden Diarium; Sociala omsorgsnämnden Diarium; Tekniska nämnden Diarium; Vård- och äldrenämnden Diarium; AB Bostäder i Borås; info@toarpshus.se; info@sandhultsbostader.se; Borås Djurpark AB; Borås Elnät AB; Borås Energi och Miljö AB; Borås Parkerings AB; Fristadbostäder AB; Industribyggnader i Borås AB; info@boras-ink.se; Viskaforshem AB; Överförmyndarnämnden Diarium; Revisionskontoret
Ämne: Remiss: Program för nationella minoriteter
Bifogade filer: Missiv.docx; Remiss - Program för nationella minoriteter.pdf

Översänder Remiss: Program för nationella minoriteter.
Remissvaren ska ha inkommit till Arbetslivsnämnden senast den 2023-06-30.

Margareta Udén Hoff

Nämndsekreterare

Borås Stad - Arbetslivsförvaltningen

Österlånggatan 72, 501 80 Borås

0768-88 84 69

boras.se

När du kommunicerar med Borås Stad behandlar vi dina personuppgifter. För mer information hur Borås Stad hanterar personuppgifter se boras.se/pub

Remiss: Program för nationella minoriteter

Remissinstanser

1. Fritids- och folkhälsonämnden
2. Förskolenämnden
3. Grundskolenämnden
4. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
5. Individ- och familjeomsorgsnämnden
6. Kulturnämnden
7. Lokalförsörjningsnämnden
8. Miljö- och konsumentnämnden
9. Samhällsbyggnadsnämnden
10. Servicenämnden
11. Sociala omsorgsnämnden
12. Stadsrevisionen
13. Tekniska nämnden
14. Vård- och äldrenämnden
15. Överförmyndarnämnden
16. Stadsledningskansliet
17. Borås Energi och Miljö AB
18. Borås Elnät AB
19. Borås kommuns parkerings AB
20. Borås Djurpark
21. Fristadbostäder AB
22. AB Sandhultsbostäder
23. Toarpshus
24. Viskaforshem AB

25. Industribyggnader i Borås AB
26. Inkubatorn i Borås AB
27. Bostäder i Borås
28. Fristadbostäder AB
29. AB Sandhultsbostäder
30. AB Toarpshus
31. Viskaforshem AB
32. Romska minoriteten
33. Judiska minoriteten
34. Samiska minoriteten
35. Finska samarbetsorgan
36. Tornedalska minoriteten

Remissvaren ska ha kommit in till Arbetslivsnämnden senast den **2023-06-30**. Remissvaren skickas i elektronisk form till **ALN.diarium@boras.se**. Ange diarienummer ALN 2023-00033 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Arbetslivsnämnden.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Hans Johansson
Handläggare
033-35 85 73

Strategi

• **Program**

Plan

Policy

Riktlinjer

Regler

REMISS!

Borås Stads
**Program för
nationella minoriteter**

Borås Stads styrdokument

Planerande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås

PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av:

Datum: xxx-xx-xx

Dnr:

För revidering ansvarar:

För uppföljning ansvarar:

Dokumentet gäller för:

Dokumentet gäller till och med:

Om globala målen

Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen. Genom Globala målen för hållbar utveckling kan det här bli verklighet.

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål.

Programmet

Program för nationella minoriteter gäller för samtliga nämnder och bolag inom Borås Stad.

Programmet följs upp av Arbetslivsnämnden vartannat år samt revideras vart fjärde år. I uppföljningen inkluderas de nationella minoriteternas röster och de ges återkoppling på minoritetsarbetet regelbundet via Borås Stads hemsida. För att bättre kunna mäta effekterna av det minoritetspolitiska arbetet kommer nyckeltal tas fram för olika områden. Dessa nyckeltal kommer därefter redovisas som en del av den uppföljning Arbetslivsnämnden har i uppdrag att göra. Statistik från olika undersökningar kommer att lyftas med regelbundet såsom LUPP och Valfärdsboksutet. Nämnder och bolag med specifika skyldigheter i lagstiftningen beskriver i budgettext hur mycket man har för avsikt att avsätta eller äska medel för att genomföra minoritetsarbetet. Detta innebär en transparens och en tydlighet gentemot de nationella minoriteterna. Programmet har tagits fram i samråd med Borås Stad och nationella minoriteter via hearings och remissförfarande.

Bakgrund

I Sverige finns det fem nationella minoriteter; judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Det finns också fem minoritetsspråk; jiddish, romani chib, samiska, finska samt meänkieli. Flera av dessa språk innehåller i sin tur olika varieteter som kan skilja sig mer eller mindre åt. Gemensamt för minoriteterna är att de har befolkat Sverige under flera hundra år och har långa historiska band till landet. De har en uttalad samhörighet och identitet och en egen religiös, språklig och/eller kulturell tillhörighet samt en vilja att behålla sin minoritetsidentitet. Samerna har förutom status som nationell minoritet även status som urfolk. Historien är ett viktigt skäl till att det finns ett särskilt juridiskt skydd för nationella minoriteter. Rasbiologi, rasism och diskriminering mot de nationella minoriteterna är ett arv Sverige måste göra upp med.

Utifrån konventioner och lagstiftning är nationella minoriteter rättighetsbärare. Kommunen är skyldighetsbärare och därmed ansvarig för att rättigheterna respekteras, skyddas och infrias.

Lagstiftningen

Det finns ett antal grundläggande skyldigheter för kommuner, regioner och andra förvaltningsmyndigheter som gäller alla nationella minoriteter i hela landet. Målet med den svenska minoritetslagstiftningen och strategin för romsk inkludering är att ge ett grundläggande skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjlighet till inflytande, att arbeta mot diskriminering samt stödja de historiska minoritetsspråken och kulturerna så att de hålls levande. Det är särskilt fokus på barns och ungas utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket.

Det är viktigt att känna till att minoritetslagstiftningen skiljer sig från integrations- och migrationspolitiken.

Självidentifikationsprincipen

Det är varje enskild individ som själv avgör om hen anser sig tillhöra en nationell minoritet. Eftersom tillhörigheten baseras på självidentifikation kan samhället inte ställa krav på att någon ska styrka sin tillhörighet till en eller flera nationella minoriteter.

De nationella minoriteterna i Borås

I Borås Stad finns samtliga fem nationella minoriteter representerade i varierande omfattning. Då det inte är tillåtet att föra statistik som grundar sig på människors etniska tillhörighet eller språk går det inte att exakt säga hur många personer från respektive nationell minoritet som finns i Borås. Uppskattningsvis bor mellan 10-14% som tillhör någon nationell minoritet i Borås men det kan finnas många fler.

Arbetslivsnämndens samordningsroll

Arbetslivsnämnden samordnar minoritetsarbetet och har en specialkompetens inom området. Nämnder och bolag erbjuder stöd och utbildningsinsatser inom olika delar av minoritetspolitiken för att nå målen. Arbetslivsförvaltningen är sammankallande till samverkansgrupp och olika dialog forum som är viktiga verktyg för att lyckas med implementeringen av minoritetsarbetet. I samverkansgruppen finns representanter av lagstiftningen särskilt berörda förvaltningar och verksamheter.

Detta vill Borås Stad uppnå

Borås Stad ser till att nationella minoriteter har samma rättigheter och möjligheter i samhället som majoritetsbefolkningen. För att lyckas med detta fokuserar Borås Stad på följande områden under kommande fyra år:

Rättighetsbaserat arbete

I Borås Stad tillämpas rättighetsbaserat arbetssätt vilket innebär att nationella minoriteters rättigheter införlivas i verksamheters mål, planering, genomförande och uppföljning. I rättighetsbaserat arbetssätt tar kommunen reda på nationella minoriteters möjlighet att tillgodogöra sig sina rättigheter. Särskilda ansträngningar görs för att inkludera grupper som diskrimineras. Kommunen stärker även sina anställdas kunskaper om nationella minoriteter.

Kommunen strävar efter att anställa personal med kunskap i de nationella minoritetsspråken och kulturerna samt tillvaratar redan anställd personals kunskaper i språk och kultur.

Skydda

Målet är att alla som tillhör en nationell minoritet känner sig trygga att utöva sin nationella minoritetskultur utan att utsättas för trakasserier och diskriminering inom kommunala bolag och nämnder/förvaltningar.

- Nämnder och bolag arbetar aktivt för att skapa trygga miljöer fria från fördomar och hot genom att öka medvetenheten för dolda antiziganistiska, antisemitiska och rasistiska strukturer inom organisationen.
- Nämnder med minoritetslagstiftning kopplat till barn och unga har ett särskilt ansvar att säkerställa en miljö där rättighetsbärarna känner sig trygga med att ge uttryck för sin kulturella identitet och att det ska vara en naturlig del av ordinarie verksamhet.
- Arbetslivsnämnden stödjer nämnder och bolag i detta arbete genom utbildningsinsatser mm.

Främja

Målet är att alla som tillhör en nationell minoritet i Borås Stad har rätt till att utöva och att utveckla sitt språk och sin kultur i gemenskap och barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket främjas i synnerhet. Då de nationella minoriteternas språk och kulturer är en del av det gemensamma kulturarvet synliggörs detta särskilt.

- Nämnder och bolag med minoritetslagstiftning kopplat till barn och unga samt äldre skapar förutsättningar för nationella minoriteter att utöva sitt språk och sin kultur inom sitt verksamhetsområde.
- Kulturinstitutioner och andra aktörer synliggör nationella minoriteters kultur och kulturarv.

Delaktighet och inflytande

Målet är att alla som tillhör en nationell minoritet har inflytande och är delaktiga i frågor som berör dem.

Samtliga nationella minoritetsgrupper bjuds in till medborgardialog med politiker minst en gång per mandatperiod.

Nämnder och bolag med särskilda minoritetspolitiska uppdrag kopplat till kulturen, barn och unga samt äldre:

- hittar sina former för samråd och dialog på olika nivåer
- kartlägger behoven och följer upp effekterna av insatserna
- ger nationella minoriteter möjlighet att svara på remiss i frågor som berör dem

Information

Målet är att alla som tillhör en nationell minoritet i Borås Stad har kunskap om sina nationella minoritetsrättigheter.

- Nämnder och bolag med särskilda minoritetspolitiska uppdrag informerar de nationella minoriteterna om sina rättigheter inom respektive verksamhetsområde och säkerställer att informationen når dem.
- Samtliga nämnder och bolag säkerställer att information finns att tillgå på finska.

Finskt förvaltningsområde

Att en kommun ingår i det finska förvaltningsområdet innebär förstärkta rättigheter för finsktalande minoriteter i staden, såsom sverigefinnar och finska romer. Detta innebär följande:

- Kommunens information finns att tillgå på finska.
- Kommunen kan kontaktas muntligt och skriftligt på finska och man har rätt att få svar på sina frågor på finska.
- Kommunen anställer personal med kunskaper i finska, tillvaratar redan finsktalande personals språkkunskaper samt erbjuder finskundervisning till berörd personal.
- Kommunen erbjuder både finsk förskole- och äldreomsorgsplats.
- Kommunen arbetar främjande för att barnens finska identitet och språk bibehålls och utvecklas.
- Kommunen erbjuder språkträning på finska till sverigefinska barn i alla förskolor.
- Kommunen erbjuder öppen förskoleverksamhet på finska.
- Kommunen erbjuder minoritetsservice, dit finsktalande invånare kan vända sig i kommunärenden men är även hänvisande i ärenden som berör andra myndigheter.

Romsk inkludering

I enlighet med strategin för romsk inkludering arbetar kommunen för att förbättra situationen för romer. Detta gäller samtliga nämnder och bolag.

Arbetslivsnämnden stödjer olika nämnder och bolag i detta arbete och kommunen erbjuder enskilt stöd till romska minoriteten, dit man kan vända sig i olika ärenden.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Rickard Byström
Handläggare
033 358264

Datum
2023-06-13

Instans
Överförmyndarnämnden
Dnr OFN 2023-00152 3.8.1.0

Ekonomisk redogörelse och lägesrapport

Överförmyndarnämndens beslut

Redovisningen godkänns.

Ärendet i sin helhet

Ekonomi

Resultatet per den 31 maj 2023 i förhållande till budget uppgår till - 225 tkr. (- 150 tkr efter justering för beräknade intäkter) En orsak till minusresultatet är att utbetalningarna av arvoden och ersättningar är höga.

Granskningsläget

Den 7 juni 2023 var 76 procent av inkomna årsräkningar granskade.

Beslutsunderlag

1. Resultatöversikt 2023-05-31

Lennart Fors
Ordförande

Rickard Byström
Verksamhetschef

Anne Beischer
Handläggare
033 358224

Datum
2023-06-13

Instans
Överförmyndarnämnden
Dnr OFN 2023-00005 3.8.1.25

Anmälningssärenden

Överförmyndarnämndens beslut

Anmälningssärendena läggs till handlingarna

Ärendet i sin helhet

Anmälningssärenden 2023-05-10 - 2023-06-05

Lennart Fors
Ordförande

Rickard Byström
Verksamhetschef

MEDDELANDEN/ANMÄLANDatum
2023-06-05

Sammanträde: 2023-06-13

Diarium: OFN

Datum	Dokid	Riktning	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Ansvarig	Nummer
2023-05-26	5404	IN	ks.arende@boras.se	Kommunfullmäktiges beslut 2023-05-11 § 84 Personalekonomisk redovisning 2022	Anne Beischer	
2023-05-26	5403	IN	ks.arende@boras.se	Kommunfullmäktiges beslut 2023-05-11 § 83 Årsredovisning 2022	Anne Beischer	